

Rådet for Bæredygtig Udvikling 2024

Møde nr. 8

Referat for rådsmøde mandag d. 5. februar 2024, Kl. 17.00 til 19.00,

Til stede: Niels Erik von Freiesleben (fmd), Vibeke Højbjerg (nfmd), Marianne Thorsø Nielsen, Eric L. Bourgois, Therese Holter, Lars Jonsson og Bolette Brødsgaard.

Øvrige deltagere: Michala Tarbo Andersson og Flemming Bo Petersen (ref.) Natur, Miljø og Klima.

Afbud fra: Anders Glümer, Anders Mikkelsen, Henrik Tonnesen, Karna Lønne, John Frandsen, Alice Silkjær Møller, Lars Egeskjold Levinsen og Alma Larsen.

1. Godkendelse af dagsorden

Referat: Godkendt

2. Godkendelse af referat fra møde den. 20/11-23

Niels Eriks forslag til ændringer i det udsendte referat er blevet indarbejdet.

Referat: Godkendt

3. Status på revision af kommunens klimaplan – forvaltningen orienterer

Temaer:

status for klimaplanens indsats

regnskab på udledningen af CO₂ (hvis muligt)

proces for revision af klimaplan, herunder MEBU beslutning 30/1

evt. nyt om arbejdet i den nye Klimaalliance

Forvaltningen har følgende kommentar til de foreslåede temaer:

Status på indsatser og revision af Klimaplan 2020

Se dagsorden og referat for MEBU 30/1. Link til bilag om status for indsats:

<https://dagsordener.alleroed.dk/vis/pdf/bilag/f99e5759-f284-4ed2-9b22-9f77e36570dd/?redirectDirectlyToPdf=false>

Status på CO₂

Der vil i løbet af processen med at revidere Klimaplan 2020 blive udarbejdet et fornyet datagrundlag – bl.a. en status på CO₂-udledningen.

Det er ønsket, at det kan ske med de nyest tilgængelige data, og 2022-tal vil forventeligt være tilgængelige i april/maj.

Det er muligt at følge udviklingen i CO₂-udledning via Energi- og CO₂-regnskabet på Energistyrelsens hjemmeside. Det er blot et opmærksomhedspunkt, at data ikke er sammenlignelige med de data fra 2018 som Klimaplan 2020 er udarbejdet på baggrund af.

Fakta boks:

Proces for revision af klimaplan, herunder MEBU – se dagsorden / referat (beslutning) 30/1

Sagsbeskrivelse fra MEBU-møde:

Klimaplan 2020 er Allerød Kommunes afsæt for klimaarbejdet. Kommunen er godt i gang med implementeringen. Siden planens vedtagelse i marts 2021 er der kommet ændrede forudsætninger både nationalt og kommunalt, men også nye muligheder og krav. Der er et øget behov for handling og acceleration af indsatsen fra alle parter, hvilket bl.a. understreges af FN's seneste rapport (Emissions Gap Report 2023).

For fortsat at leve op til de krav klimaplanen er certificeret efter skal Klimaplan 2020 revideres og re-certificeres, mindst hvert 5. år. Det er som del af planen besluttet, at planen revideres i hver byrådsperiode og en revision vil således også give mulighed for at forankre planen og klimaarbejdet i det nuværende byråd.

Det er derfor både meningsfyldt og nødvendigt at revidere klimaplanen. Formålet med revisionen er således, at: Udarbejde en revideret klimaplan, der er tilpasset ændrede forudsætninger, nye krav og muligheder, på et opdateret datagrundlag, for fortsat at nedbringe CO₂-udledningen i Allerød Kommune i henhold til de gældende 2030 og 2050-mål.

Formål samt mål og leverancer er foldet ud i Bilag 1 i form af et opdateret målhierarki.

En revideret klimaplan vil bygge på et opdateret datagrundlag og skabes i en proces med synliggørelse af betydningen og effekterne af indsatsen. Således sikres en fortsat forankring i byrådet og organisationen og åbnes en mulighed for øget forankring hos borgerne i kommunen gennem inddragende processer.

Der er vedlagt et kommissorium i Bilag 2, hvor projektet er nærmere beskrevet herunder en overordnet tids- og aktivitetsplan samt to modeller for indsatsen.

Model A rummer en indsats inden for de nuværende ressourcemæssige rammer, hvor der er fokus på sammenkædning af klimaindsatsen med kommunens øvrige planer og projekter. Der er et behov for en tillægsbevilling på 200.000 kr. i 2024 til teknisk rådgivning i form af et opdateret CO₂-grundlag og reduktionssti.

Model B medfører derudover en opnormering på klimaområdet i to år, som giver mulighed for som led i processen at øge aktivitetsniveauet med henblik på borgerinvolvering. Desuden vil en opnormering også give mulighed for at arbejde med flere temaer i udmøntning af planen, bl.a. relateret til kommunikation og formidling samt børn og unge.

Forvaltningen anbefaler,

- at udvalget indstiller enten model A eller B for klimaarbejdet,
- at der ved model A gives en tillægsbevilling på 0,2 mio. kr. finansieret af kassebeholdningen
- at der ved model B gives en tillægsbevilling på 0,6 mio. kr. årligt finansieret af kassebeholdningen
- at udvalget indstiller kommissoriet godkendt som opstart på revision af Klimaplan 2020 i Økonomiudvalget og byrådet.

Status på Klimaalliancen

Baggrund

KL, Realdania og de fem regioner har indgået aftale om et fornyet femårigt partnerskab, under navnet Klimaalliancen. Den grønne tænketank CONCITO er sammen med det internationale bynetværk C40 videnspartnere i alliancen.

Klimaalliancen er tænkt som en fortsættelse af DK2020-partnerskabet og 97 af landets kommuner, heriblandt Allerød, har tilsluttet sig.

Med Klimaalliancen vil partnerskabet tilføre ressourcer og viden til at forsøge at løse de konkrete udfordringer, som kommunerne står overfor i klimaarbejdet og ikke kan løse alene. Det gælder eksempelvis inden for de områder, hvor planerne er svære at realisere, som f.eks. landbrug eller transport. Den viden og de løsninger, Klimaalliancen opbygger, vil være tilgængelig for alle kommuner.

Klimaalliancen trådte i kraft pr. 1. april 2023.

Status

Klimaalliancen har siden april været under opstart. Lokalt er der i Klimaalliancen for Region Hovedstaden nedsat erfaringsgrupper kommunerne imellem, hvor Allerød deltager i gruppen for Nordsjællandske kommuner.

Klimaalliancen arbejder nationalt bl.a. på at udvikle et monitoreringsværktøj til kommunerne, som forventes klar i løbet af foråret.

Desuden arbejder de videre sammen med CONCITO på at udvikle den revisionsprotokol som klimaplanerne skal revideres efter.

Referat:

Ovenfor er nyt link indsat til status for indsats.

Michala orienterede: Allerød kommune har som foregangskommune på klimaområdet været blandt de første 20 kommuner under "Klima 2020". Derfor er Allerød også én af de første kommuner til at revidere den første klimaplan.

Der blev overfor MEBU (se fakta boks) lagt op til to muligheder for en revision: A tog afsæt i den eksisterende plan (og de nuværende ressourcer) og udbygger med opdatering og inddragelse af tilgængelige data og rådgivningsbistand fra EA-energianalyse (som også medvirkede ved den første plan). Model B ville sigte mod en større proces – mere udadvendt og inddragende. MEBU besluttede at anbefale plan A. Altså bl.a. ikke at udvide med borgermøder mv. som kræver ressourcer. Spørgsmål tages op i økonomiudvalget (tirsdag – dagen efter RBU-mødet).

I forhold til datagrundlaget fortalte Michala videre, at det er meget komplekst, da der løbende er blevet stillet spørgsmål ved data og samtidig har hele metoden for beregninger været under forandring. Der er desuden i den reviderede klimaplan fokus på nye områder i forhold til den oprindelige. Bl.a. borgernes forbrugsmønstre. Forvaltningen ville løbende holde RBU orienteret om processen. Det var der stor interesse for.

Niels Erik ville skrive brev til Økonomiudvalget og anbefale plan B. Der var bred opbakning i rådet til at anbefale en bred inddragende proces og dialog på klimaområdet. (Brevet blev sendt mandag aften). Et fokus kunne være at den borgerrettede indsats er vigtig for klimaindsatsen og forvaltningen ikke har tilstrækkeligt med ressourcer til dette formål.

Michala pointerede at der med model B var en større grad af involvering og en bredere klimadagsorden samt at man ville komme ud til flere. Hun fortalte desuden at den nuværende klimaplan i høj grad havde fokus på kommunens klimabelastning som virksomhed.

Niels Erik pegede desuden på, at Rådet kunne have en aktiv rolle i klimaarbejdet uanset om kommunen valgte model A eller B. At politikerne i højere grad kunne benytte RBU som et "råd" inden for bæredygtighed, herunder klima.

Niels Erik tilføjede at kommunen kunne bruge pengene, hvor de har størst effekt i forhold til klimaudfordringen. Tidligere erfaringer har vist, at det vil være at bruge pengene på borgerne.

Bolette var enig og supplerede med, at det ikke skulle være de frelste borgere, men dem som ikke gjorde noget eller ikke vidste nok om, hvad de skulle gøre for klimaet.

Vibeke tilføjede, at varmeområdet har fået sit eget liv og en særlig indsats, så en yderligere klimaindsats i højere grad skulle se på andre udfordringer.

Lars fandt desuden, at en prioriteret indsats over for virksomhederne skulle bygge på viden om hvad virksomhederne allerede var i gang med. Mange brancher arbejder på at styrke klimaindsatsen, så man skal opsøge de virksomheder, som har et stort klima potentiale og ikke i forvejen er kommet godt i gang.

Vibeke var enig med Niels Erik i, at RBU skulle opfordre de politiske beslutningstagere om at spørge rådet og i det hele taget at inddrage rådet i klimaarbejdet.

Michala foreslog at rådet overvejede at arbejde på at deltage ved en "byrådets aften" altså tage klimaemnet op ved et af de arrangementer, hvor man kan få en god debat og byrådet kan opnå en dybere forståelse af udfordringen og et styrket ejerskab til klimaindsatsen. Dette ville være oplagt, da mange i byrådet jo er nye i forhold til kommunens klimaindsats.

Det blev besluttet at sende et brev til Økonomiudvalget. Der var enighed om at de mange positive ideer og anbefalinger var et godt udgangspunkt for at Niels Erik kunne skrive til Økonomiudvalget om fordelene ved en model B samt at rådet i højere grad skulle markere sig og tilbyde sig over for byrådet. Dette kunne konkret handle om Klimaet, men også dreje sig om bæredygtighed, verdensmål og andre emner under rådets brede interessefelt. Det sidste knytter sig også til pkt 4 om dialog med MEBU.

Niels Erik skrev brevet og fik det sendt afsted efter mødet.

4. Dialog med MEBU – videre forløb fortsat

MEBU ønskede et årligt møde med RBU og en status for kommunens arbejde med bæredygtighed og verdensmål. Der var i RBU enighed om at holde møde med MEBU, når der forelå en sådan status som man kunne tale ud fra. Michala oplyste at forvaltningen sigtede mod at kunne have et statusnotat klar til MEBU på et udvalgs møde i første kvartal i 2024.

Forvaltningen orienterer på mødet om tidsplanen for statusnotatet.

Fra tidligere møde: Niels Erik fandt det oplagt at have et dialogmøde med MEBU i løbet af foråret, enten med hele RBU eller som sidst med udvalgte repræsentanter for RBU.

RBU drøfter timing for møde med MEBU, mødets form, og hvem der skal deltage.

Fra tidligere møde: Niels Erik pegede i øvrigt på at forvaltningen kunne inddrage rådet tidligere i processer omkring natur, miljø, klima, verdens mål og bæredygtighed.

Niels Erik ville tage kontakt til MEBU på rådets vegne.

Der nedsættes en arbejdsgruppe til forberedelse af mødet med MEBU.

Referat: Niels Erik redegjorde kort for status for dialogen med MEBU siden RBU havde foretræde i efteråret. MEBU havde ved den lejlighed efterlyst en status for forvaltningens arbejde med bæredygtighed (verdensmål). Michala kunne fortælle, at dette arbejde ikke var sat i gang endnu, da der ikke formelt var bestilt en status, og fordi der var uklarhed i forhold til hvordan man kunne tale om en status, da der nok var en bred forventning fra de mange der havde bidraget til arbejdet med §17 stk. 4 udvalget om verdensmål, men ikke var en formel politisk beslutning om at anbefalingerne skulle implementeres. Michala ville nu igangsætte et statusarbejde, som vil omfatte rådhuset bredt, da bæredygtighed og verdensmål rummer mange forskellige afdelinger og indsatser på tværs af organisationen.

Der var i rådet enighed om, at MEBU skulle have denne status først (inden RBU), hvorefter RBU kunne mødes med MEBU og drøfte indholdet på et efterfølgende møde.

Rådet havde flere mødetidspunkter i spil for aflevering af status og dialog med MEBU: Det blev anbefalet at have status klar til orientering af MEBU allerede inden sommerferien. Fx på møderne den 28. maj eller 18. juni. Under denne forudsætning blev det aftalt, at RBU ønsker foretræde for MEBU den 3. september. Selv om dette ville betyde at byrådet var kommet ind i budgetlægningen. Foretrædet for MEBU skal både handle om status på arbejdet med verdensmålene og revision af klimaplanen.

Niels Erik konkluderede, at rådet ville tage emnet op og fortsætte planlægningen af mødet med MEBU igen på RBU-mødet den 14. maj.

5. Borgerrettet og politikerrettet arrangement 2024

RBU planlægger to arrangementer i 2024, evt koblede. Et borgerrettet arrangement og et politiker dialog møde. Begge arrangementer er om klima og bæredygtighed. Fokus er på, hvad der batter noget for de enkelte aktører (borger, politiker, foreninger etc) at gøre, og hvordan vi skaber handling. Vi ved ofte godt, hvad der skal til, men det er svært at få det prioriteret.

Niels Erik har haft dialog med Allerød Bibliotek, som meget gerne vil samarbejde om det borgerrettede arrangement. I givet fald skal det være til efteråret 24, da bibliotekets forårsprogram er fastlagt. Niels Erik har skrevet til Consito om deres eventuelle deltagelse, og fået det svar at de muligvis gerne vil deltage afhængigt af en nærmere beskrivelse. Alternativt kan de guide os videre til andre oplægsholdere.

Arbejdsgruppen består indtil videre af Niels Erik og Bolette, som gerne ser deltagelse af flere medlemmer.

Referat: Niels Erik indledte punktet: Arbejdsgruppen bestod af Bolette og Niels Erik, så der var fortsat plads til flere (Terese meldte sig på mødet).

I forhold til det borgerrettede arrangement havde gruppen haft en brainstorm:

Emner:

Hvad er de vigtigste ting man kan gøre som borger?

- **Hjælp til at prioritere indsatsen**

Hvad skal der til før vi handler?

- **Når vi godt ved hvad vi skal gøre og alligevel ikke gør det**

Det kunne være med indlæg fra fx Concito (eller andre som Concito er med til at pege på), rådet for grøn omstilling, "grønne nabofællesskaber", KU, Forbrugerrådet Tænk, og flere konkrete navne blev nævnt, herunder Jakob Ellemand Jensen, Rune Lykkeberg og Anders Mørgenthaler

Arrangementer kunne være i samarbejde med biblioteket (de har styr på organiseringen og penge til at bidrage til større/kendte foredragsholdere). Biblioteket har sagt ja tak til samarbejdet.

Det var vigtigt at det udover at være vidende personer også skulle være dygtige foredragsholdere, som var spændende at høre på.

Lars pointerede at formålet med et sådan arrangement skulle være at motivere og inspirere. Altså et positivt udgangspunkt. Det ville derfor ikke være hensigtsmæssigt at hyre en person, der havde fokus på dårlig samvittighed, udskamning eller tilsvarende.

Vibeke foreslog også at man forsøgte at finde familier der havde gode ideer til en indsats for klimaet. Lars foreslog supplerende boder med de forskellige eksempler/ familier.

I forhold til en tidsplan for efteråret så har biblioteket en deadline: 1. maj. Niels Erik foreslog at Rådet kunne bidrage med fx. 11.000 kr. til et eller flere foredrag. Rådet godkendte, at arbejdsgruppen arbejder videre inden for denne økonomiske ramme og i samarbejde med biblioteket.

Politikerrettet arrangement

Niels Erik anbefalede at arbejdet med et dialogmøde med byrådet/ de politiske partier tog udgangspunkt i RBUs tidligere dialogmøder op til byrådsvalg (gennemført 2 gange). Det har været Den Grønne Guides bestyrelse som i samarbejde med Rådet for Bæredygtig Udvikling havde forberedt og gennemført møderne.

Der var bred opbakning til at følge det tidligere brugte koncept.

Eric foreslog, at der desuden kunne være fokus på at udfordre partierne til at tænke "ud af boksen". Hvert parti kunne fx præsentere deres bedste ide til klimatiltag, der virkelig kunne skabe opmærksomhed og give resultater for klimaet. Fx under overskriften "Klima/ bæredygtigheds Battle". Vibeke svarede at Rådet også skulle passe på at det ikke endte i lidt for ekstreme ideer, der var for langt fra hvad der i praksis er brug for i klimaindsatsen.

Et politikerarrangement i efteråret vil kræve at invitationer udsendes før eller lige efter sommerferien.

6. evt. pressemeddelelse

Referat: Rådet besluttede at der ikke var materiale til en pressemeddelelse.

7. Nyt fra forvaltningen

Michala fortalte at den ny handleplan for natur og biodiversitet (i udkast) kunne ligge klar til næste rådsmøde i maj.

Niels Erik spurgte ind til selskabsgørelsen af affaldsområdet og Michala svarede at lovforslaget ikke var på lovprogrammet og det derfor var en mulighed at det blev udskudt i forhold til den oprindelige tidsplan. Der er etableret et tættere samarbejde med nabokommunerne om forberedelsen til selskabsgørelsen og det tættere samarbejde sikrer bedre kontaktflader mellem medarbejderne på området i de berørte kommuner.

8. Eventuelt (og kort bordrunde)

Marianne fortalte om "regnvejrhaver" og spurgte til om det var noget der kunne opnå støtte. Niels Erik fortalte at der var mulighed for at få tilbagebetalt tilslutningsafgift (hvis man eller en tidligere grundejer havde betalt en sådan). Michala kunne tilføje at der var truffet en principbeslutning om at separatkloakkere. Processen er i gang og berørte får besked i god tid.

Lars orienterede om at han havde fået mere end 200mm mere regn i 2023 end i 2022. Han er aktiv i en kommende etablering af et kystvandråd for Roskilde fjord. Der er et pilotprojekt for Odense Å som allerede har vist store resultater. Bl.a. så man fik bedre mulighed for målrettet at styrke indsatsen for at reducere N-tilførsel til fjorden, da man kunne gennemskue at problemet var koncentreret i en mindre del af en enkelt å og det derfor gav mening at koncentrere indsatsen til det relevante område.

Vibeke havde været til børn og unge topmøde bl.a. om fællesskaber, unge råd og børns trivsel. Michala kommenterede at der tidligere har været fokus på at etablere et ungeråd, men at der manglede kontinuitet, når de unge kun var med i relativt kort tid.

Vibeke opfordrede til at rådet i højere grad spurgte de unge hvad de mente man skulle bruge pengene til – i indsatsen for et bedre klima i Allerød.

Sekretær Flemming Bo Petersen, Natur, Miljø og Klima